

KOMISIJOS REKOMENDACIJA

2008 m. birželio 5 d.

dėl teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių civilinės atsakomybės ribojimo

(pranešta dokumentu Nr. C(2008) 2274)

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/473/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijos steigimo sutartį ir ypač į jos 211 straipsnio antrą įtrauką,

kadangi:

- (1) 2006 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2006/43/EB dėl teisės aktų nustatyto metinės finansinės atskaitomybės ir konsoliduotos finansinės atskaitomybės audito, iš dalies keičiančioje Tarybos direktyvas 78/660/EEB ir 83/349/EEB bei panaikinančioje Tarybos direktyvą 84/253/EEB ⁽¹⁾, nustatytas minimalus teisės aktų nustatyto audito reikalavimų suderinimas. Pagal tos direktyvos 31 straipsnį Komisija pateiks pranešimą dėl nacionalinių atsakomybės už teisės aktų nustatyto audito atlikimą taisyklių poveikio Europos kapitalo rinkoms ir teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių draudimo sąlygoms ir, jei manys tai esant tinkama, pateiks rekomendacijas.
- (2) Kad kapitalo rinkos sklandžiai veiktų, reikia tvarių audito gebėjimų ir konkurencingos audito paslaugų rinkos, kurioje būtų pakankamas audito įmonių, galinčių ir norinčių atlikti teisės aktų nustatytą bendrovių, kurių vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, auditą, pasirinkimas. Tačiau dėl didėjančio bendrovių rinkos kapitalizacijos kintamumo susidarė daug didesnė civilinės atsakomybės rizika, o galimybė apsidrausti nuo rizikos, susijusios su tokiu auditu, tapo vis labiau ribota.
- (3) Kadangi neribojama solidarioji atsakomybė gali atgrasinti audito įmones ir tinklus nuo žengimo į tarptautinę Bendrijos įmonių, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus, audito rinką, mažai tikėtina, kad atsiras nauji audito tinklai, kurie galėtų atlikti teisės aktų nustatytą tokių bendrovių auditą.
- (4) Todėl auditorių ir audito įmonių, įskaitant grupės auditorius, atliekančių teisės aktų nustatytą bendrovių, kurių vertybiniai popieriai yra įtraukti į biržos sąrašus, auditą, atsakomybė turėtų būti ribojama. Tačiau joks atsakomybės ribojimas nėra pateisinamas auditoriaus tyčinio nusižengimo profesinėms pareigoms atveju, todėl tokiais

atvejais atsakomybės ribojimas neturėtų būti taikomas. Be to, toks ribojimas neturėtų daryti neigiamos įtakos kurios nors nukentėjusios šalies teisei gauti tinkamą kompensaciją.

- (5) Atsižvelgiant į didelius civilinės atsakomybės sistemų skirtumus tarp valstybių narių, šiame etape reikia, kad kiekviena valstybė narė galėtų pasirinkti ribojimo būdą, kuris, jos manymu, labiausiai tiktų tos valstybės civilinės atsakomybės sistemai.
- (6) Atitinkamai valstybės narės turėtų turėti galimybę pagal nacionalinę teisę nustatyti auditorių atsakomybės ribą. Arba antraip valstybės narės turėtų turėti galimybę pagal nacionalinę teisę nustatyti proporcingosios atsakomybės sistemą, pagal kurią teisės aktų nustatytą auditą atliekantys auditoriai ir audito įmonės būtų atsakingi tik tiek, kiek prisidėjo prie padarytos žalos, o nebūtų atsakingi solidariai su kitomis šalimis. Valstybėse narėse, kuriose ieškinius teisės aktų nustatytą auditą atliekantiems auditoriams gali pareikšti tik audituojama bendrovė, o ne atskiri akcininkai ar kurios nors kitos trečiosios šalys, valstybė narė turėtų turėti ir sudaryti galimybę bendrovei, jos akcininkams ir auditoriui nustatyti auditoriaus atsakomybės ribojimą, jeigu taikomos tinkamos apsaugos priemonės audituojamos bendrovės investuotojų atžvilgiu.

REKOMENDUOJA:

Dalykas

1. Ši rekomendacija yra susijusi su auditorių ir audito įmonių, kurie atlieka teisės aktų nustatytą valstybėje narėje registruotos bendrovės, kurios vertybiniais popieriais leidžiama prekiauti valstybės narės reguliuojamoje rinkoje, konsoliduotą arba metinių finansinių ataskaitų auditą, civiline atsakomybe.

Atsakomybės ribojimas

2. Civilinė teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių ir audito įmonių atsakomybė už nusižengimą profesinėms pareigoms turėtų būti ribojama, išskyrus tyčinio teisės aktų nustatytą auditą atliekančio auditoriaus ar audito įmonės nusižengimo pareigoms atvejais.

⁽¹⁾ OL L 157, 2006 6 9, p. 87. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2008/30/EB (OL L 81, 2008 3 20, p. 53).

3. Atsakomybės ribojimas turėtų būti taikomas audituojamos bendrovės ir bet kurios kitos trečiosios šalies, kuri pagal nacionalinę teisę turi teisę reikalauti kompensacijos, atžvilgiu.

4. Joks civilinės atsakomybės ribojimas neturėtų sudaryti sąlygų, kad nukentėjusios šalims nebūtų tinkamai kompensuota.

Atsakomybės ribojimo būdai

5. Valstybės narės turėtų imtis priemonių atsakomybei riboti. Šiuo tikslu rekomenduojama, kad visų pirma būtų taikomas vienas arba keli iš toliau pateiktų būdų:

- a) nustatyti didžiausią sumą arba formulę tokiai sumai apskaičiuoti;
- b) nustatyti principų, kuriais vadovaujantis teisės aktų nustatyta auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė nebūtų atsakinga(-s) daugiau nei prisidėjo prie ieškovo patirtų nuostolių ir atitinkamai nebūtų atsakinga(-s) solidariai su kitais pažeidėjais, sistema;
- c) nustatyti nuostatą, sudarančią galimybę bet kuriai bendrovei, kuri bus audituojama, ir teisės aktų nustatyta auditą atliekančiam auditoriui arba audito įmonei nustatyti atsakomybės ribojimą susitarimu;

6. Jei atsakomybę riboja susitarimas, kaip nurodyta 5 punkto c papunktyje, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi šių sąlygų:

- a) susitarimas gali būti peržiūrėtas teismine tvarka;

b) atsižvelgiant į bendrovę, kuri bus audituojama, ribojimą kolektyviai nustato administracinių, valdymo ir priežiūros organų nariai, kaip nurodyta Tarybos direktyvos 78/660/EEB ⁽¹⁾ 50b straipsnyje, arba grupės audito atveju – Tarybos direktyvos 83/349/EEB ⁽²⁾ 36a straipsnyje, ir su tokiu sprendimu sutinka bendrovės, kurios bus atliekamas auditas, akcininkai;

c) atsakomybės ribojimas ir bet kokie jo pakeitimai skelbiami audituotos bendrovės finansinių ataskaitų aiškinamuosiuose raštuose.

7. Prieš patvirtinant priemones įgyvendinti 5 punkto a, b ar c papunktyje nurodytus arba kokius nors kitus atsakomybės ribojimo būdus, kurie atitinka 2, 3, ir 4 punktų reikalavimus, valstybės narės turėtų atsižvelgti į poveikį finansinėms rinkoms, investuotojams, sąlygoms patekti į bendrovių, kurių vertybiniai popieriai įtraukti į biržos sąrašus, teisės aktų nustatyto audito rinką, taip pat poveikį audito kokybei, galimybei drausti riziką ir bendrovėms, kurios bus audituojamos.

Tolesni veiksmai

8. Valstybės narės raginamos iki 2010 m. birželio 5 d. pranešti Komisijai apie veiksmus, kurių buvo imtasi remiantis šia rekomendacija.

Adresatai

9. Ši rekomendacija skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2008 m. birželio 5 d.

Komisijos vardu
Charlie McCREEVY
Komisijos narys

⁽¹⁾ OL L 222, 1978 8 14, p. 11. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/46/EB (OL L 224, 2006 8 16, p. 1).

⁽²⁾ OL L 193, 1983 7 18, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/99/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 137).